

Plannen voor een HOED? Denk voor, niet na!

Uit de inventarisaties ten behoeve van de Toekomstvisie Huisartsenzorg bleek dat huisartsen de onderlinge samenwerking erg belangrijk vinden. Immers, alleen dan zijn wensen als parttime werken, specialisatie en differentiatie, waarneming en vervanging goed te realiseren. En ook vindt praktijkondersteuning gemakkelijker een plek als huisartsen samenwerken. In de samenwerkingsvormen die huisartsen met elkaar zoeken, neemt de HOED een steeds prominente positie in. Maar wat is zoal nodig voor het opzetten daarvan?

Casus

De woningbouwvereniging van gemeente Drieduin is bezig met het opzetten van een zorgcentrum en wil daarbij wat extra faciliteiten aantrekken. Op een Rotary-avondje maakt de directeur van de woningbouwvereniging een van de plaatselijke huisartsen enthousiast voor het idee om in het zorgcentrum ook een HOED te realiseren. Kort daarna ligt bij alle Drieduinse huisartsen een intentieverklaring op de mat. Of ze die maar even willen tekenen, opdat ook zij gelukkige deelnemers worden.

Arme huisartsen... Ze worden bedolven onder de bouwscenario's, clausules en deadlines. Ze lijken niet anders te kunnen doen dan de intentieverklaring te tekenen, vertrouwend op het gezonde verstand van hun collega. Die wil liever vandaag dan morgen beginnen met bouwen. Maar dat gaat hun wel wat erg snel. Want wat is nou eigenlijk een HOED, en onder welke voorwaarden wordt daarin samengewerkt? Hoe zit het met de financiële haalbaarheid, en hoe wordt de fysieke ruimte ingericht? Voor ze het gaan hebben over de bedrijfsmatige inrichting willen ze eerst met elkaar aan de praat over hun visie op de zorgverlening, en over de manier waarop ze die gestalte kunnen geven in een nieuw samenwerkingsverband.

Als u overweegt een HOED op te richten, denk dan aan de volgende punten:

- ▶ Wie zijn de beoogde participanten?
- ▶ Waarom willen de deelnemers een HOED? Zijn de verwachtingen en doelen duidelijk?
- ▶ Welke externe partijen zijn in het spel?
- ▶ Is er overeenstemming over de visies op zorgverlening?
- ▶ Op welke termijn willen de deelnemers de HOED realiseren?

Voordelen van de HOED

Meerdere huisartsen onder één dak; het geeft natuurlijk meer voordelen dan alleen de gezamenlijke huisvesting en het delen van de kosten en sores daarvan. Er zijn bijvoorbeeld meer ondersteuningsmogelijkheden en faciliteiten, zoals receptie, management en administratie. Maar ook kunnen praktijkassistentes, -ondersteuners en andere hulpverlenende disciplines gemakkelijker worden ingezet. De

problemen rond onderlinge vervanging en waarneming tijdens ziekte, vakantie en nascholing behoren – zo goed als – tot het verleden (óók voor de assistentes!) en parttime werken ligt voor HOED-deelnemers onder handbereik. Voor de patiënt betekent de HOED meer continuïteit van de zorg en een breder dienstenpakket; voor de huisarts en de overige praktijkmedewerkers zijn er vooral meer mogelijkheden tot collegiale steun en professionele verdieping.

Het opzetten van een HOED

Als de afspraken over management en organisatie van de HOED duidelijk zijn, kan de huisarts tijdwinst boeken en meer plezier aan het werk beleven. Maar voor het zover is moeten de nodige voorbereidingen worden getroffen. Het uitwerken van een bedrijfsplan en het creëren van huisvesting zijn stappen in de HOED-vorming die maar al te vaak overhaast worden gezet. En dat kan later nog wel eens voor problemen zorgen. Het is belangrijk om de tijd te nemen voor een goed voorbereidingstraject. Gezocht moet worden naar de juiste HOED-partners, die zich vervolgens samen moeten bezinnen op een gedeelde visie van waaruit wordt gewerkt. Daarbij komen vragen aan de orde als: Wat voor huisartsen willen wij zijn? Welke taken willen wij delegeren aan andere disciplines? En wat hebben we elkaar als collega's te bieden?

De ontwikkeling van een HOED is een proces waarin de bedrijfsmatige en procesmatige aanpak hand in hand dienen te gaan. Inschakeling van een extern adviseur die beide kanten in de gaten houdt, kan veel problemen voorkomen. Zo'n adviseur kost natuurlijk geld, maar die investering verdient zichzelf terug.

*Liesbeth van der Jagt, senior-wetenschappelijk medewerker NHG
Bas Rikken, consultant en interimmanager*

Hulp bij HOED-vorming

Bij het opzetten van een HOED komen heel uiteenlopende, soms lastige aspecten om de hoek kijken. Het is nu eenmaal niet alleen een kwestie van de juiste huisvesting creëren en gezellig samen aan de slag gaan. Gelukkig hoeven huisartsen er niet alleen voor te staan.

- ▶ Met de NHG-sectie Advisering en Ondersteuning kunt u overleggen of het inschakelen van deskundige begeleiding bij de vorming van uw HOED zinvol is en, zo ja, wie u daarvoor dan mogelijk kunt benaderen. (Liesbeth van der Jagt, tel. 030-288 17 00, e-mail aeno@nhg-nl.org. Of surf naar <http://nhg.artsenet.nl> en klik op A&O.)
- ▶ De Landelijke Vereniging Georganiseerde eerste lijn (LVG) biedt een schat aan informatie over HOED-vorming (tel. 030-252 28 04, www.lvg.org).
- ▶ De LHV beschikt over zeer veel expertise waar het gaat om de huisvesting (Anda Broek, tel. 030-282 37 23, www.lhv.nl).